

Изабрани председник Барак Обама данас формално представља свој тим за националну безбедност: министар одбране, Роберт Гејтс остаје у Пентагону, некадашња супарница сенаторка Хилари Родам Клинтон сада је номинована државног секретара, а пензионисани поморски командант Џејмс Џоунс за саветника за националну безбедност. У међувремену, његов саветник за спољну политику током кампање, Сузан Рајс, преузеће место амбасадора САД у УН – и добити статус члана кабинета. А не треба заборавити ни да је новоизабрани потпредседник Џо Бајден такође члан тима који се бави спољном политиком.

А опет, тешко је замислити да ће ова разнолика збирка појединаца (и њихових сарадника) формирати један интегрисан, гладак апарат националне безбедности. Шта ће се десити на састанку на коме, на пример, Сузан Рајс заговара оружану интервенцију у циљу заустављања страдања цивила (нпр. на месту као што је Дарфур), што се коси са изјавама Боба Гејтса да не завређује свака трагедија у свету војну интервенцију САД?

Ово наравно, покреће две узнемиравајуће могућности. Једна је да ће Обамина администрација постати паралисана у спољним пословима због унутрашњих коштања сличних чувеном расколу током мандата председника Картера, између државног секретара Сајруса Венса и саветника за националну безбедност Збигњева Бжежинског. Друга је да ће различити делови политичког естаблишмента тежити томе да постану независни чиниоци у спољној и одбрамбеној политици -

à la

Бил Кејси као директор ЦИА током Реганове администрације. Још увек није јасно да ли ће Обамина шеф кабинета, Рам Емануел – или Емануелов заменик са спољно-политичким искуством, Мона Сатпен – бити довољно моћни да управљају свим аспектима спољне и безбедносне политике у име Беле куће. С обзиром на јаке личности које је нови председник одабрао, мало је вероватно да ће они смерно пристати на усмеравања од стране шефа кабинета.

Али можда се Обамина логика да приступи по систему такозваног “тима ривала” заснива на различитим тумачењима кабинета. Како наводи некадашњи министар за рад Роберт Рајх у свом запису о Клинтоној администрацији, једном је читав кабинет редефинисан

не у складу са његовом номиналном функцијом већ у светлу тога ко је представљао које гласове и које су конкретне задатке чланови кабинета обављали за председника. Нешто слично види се и у овим именованима.

Роберт Гејтс је “чистач”, надлежан за окончавање рата у Ираку и поспремање Авганистана. (У политичким терминима, Гејтс такође председника штити од критичара – тиме што представља континуитет са претходном администрацијом.) Џо Бајден је председникова веза са апаратом за спољне послове у конгресу и особа која се може носити са кључним демократама у конгресу по питању тога због чега се не може допустити да се нови председник саботира пред светом. Генерал Џоунс представља Обамину везу са војском, и гарантује да се Америка неће разоружавати у скорије време али и да ће савети и виђења униформисаних фактора – које је одлазећа администрација превише игнорисала – бити правично и поштено саслушана. Клинтон и Рајс, свака у својим аренама, имају задужења да добију подршку од пријатеља и савезника – не симболичну „подршку коалиције вољних“ већ озбиљну подршку у стилу Џејмса Бејкера.

Овај приступ може да упали, али су неопходне две ствари. Прва: сам председник мора да буде способан да да јасне смернице о томе какав свет жели да постигне као и колико је спреман за то да плати. Мора ефикасно да изражава своје жеље. Друга: људи које је одабрао морају бити вољни да спроведу оно што он од њих захтева – а то ће такође значити и да се не мешају једни другима у послове.

Коцка је у питању. У случају да успе, Обама ће постати нови Френклин Делано Рузвелт (који је такође успешно одиграо карту “тима ривала” у спољним пословима). Ако не успе, Обама ће постати политички наследник Џимија Картера. У сваком случају, састанци Савета за националну безбедност несумњиво ће бити занимљиви!

Николас К. Гвоздев, старији уредник у Националном интересу и професор на студијама за националну безбедност на Америчком поморском ратном колеџу. Ставови изражени у

Картеров наследник?

Пише: Николас К. Гвоздев
уторак, 02 децембар 2008 19:51

овом есеју су у потпуности његови.

(01.12.2008, The National Interest)